

Vänstern i Kumla

FÖR RÄTTVISA OCH SOLIDARITET | AUGUSTI 2022

FOTO: AGNES STUBER

En vänster att lita på!

När Sverige nu väljer väg finns det bara ett alternativ som står på vanligt folks sida – Vänsterpartiet. Vi vet att det är tillsammans vi bygger samhället starkare, tryggare och ser till att vardagen fungerar för dig och alla andra.

Sverige behöver kraftfulla reformer och statliga investeringar som ger nytt framtidshopp i hela landet och till alla. Reformerna som höjer din standard och ger dig mer i plånboken genom en förbättrad a-kassa och trygghet på jobbet, pensioner och sjukförsäkring som höjs. Genom den kraftfullaste gröna omställningen Sverige någonsin sett, till en grön industrination, skapas runt 100 000 nya jobb.

Uppgivenhet gynnar högern och rasisterna. Det går att förändra med en vänster du kan lita på. Valet ligger i din hand – ge din röst till ett parti som står upp för sina väljare och håller vad det lovar. Välj Vänsterpartiet.

[vansterpartiet.se/
blimedlem](https://vansterpartiet.se/blimedlem)

Politiken ska förändra och förbättra

Nooshi Dadgostar lovar att fixa tryggheten för vanligt folk. Det kräver massiva investeringar i Sverige. Investeringar för dig och jobben, investeringar i klimatet och välfärden.

Sida 6–7

Lär känna våra kandidater

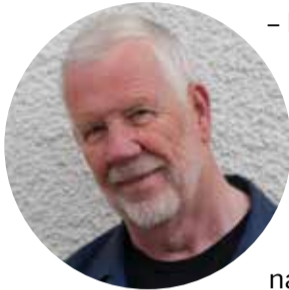
Läs om varför våra toppkandidater
ställer upp i valet!

FRÅGA **3**

Varför kandiderar du till valet?

Anders Brikell, nr 7

– Det är för att vänsterpartiet har den bästa och mest solidariska fördelningspolitiken av alla partier. Partiet värnar om den lilla människan. Vi sätter luppen på de besuttnas girighet. Partiet står upp för gemensamt och offentligt ägande av samhällets viktiga funktioner som skola, vård och omsorg.

Elisabet Berglund, nr 6

– Viktigt att tillämpa vänsterperspektiv på lokala frågor, försöka påverka så att vår samhällssyn och våra förslag till förändring får genomslag. Det gäller i de viktiga saker som kommunen sköter, skola, förskola och äldreomsorg. Även stödet till personer med funktionsvariationer är viktigt, det får vi inte glömma bort!

Lena Rosborg, nr 16

– Vänsterpartiet är ett parti som tar kvinnors utsatthet på allvar. Feminismen är inte bara en tom fras för Vänsterpartiet. Vi ser till att ha med jämställdheten i alla politiska frågor.

LEDARE

Vård för kropp, själ och tänder ska ges efter behov, inte efter plånbok!

I Sverige är det lag på att hälso- och sjukvård ska ordnas så att den som har störst behov ska få vård först. Men i verkligheten urholkas detta, både inom den vanliga sjukvården och inom tandvården.

En fungerande primärvård kommer att avlasta sjukhusen

I maj gjorde vi i Vänsterpartiet arbetsplatsbesök på Kumla vårdcentral och Folk tandvården i Kumla. Besöken bokades några veckor innan, så inte anade vi hur aktuell vårdens organisering skulle vara när vi gjorde besöket.

Veckan innan vi gjorde besöket skrev Syd närke-nytt om regionledningens planer på att privatisera Hallsbergs vårdcentral.

Att överlåta en vårdcentral till en privat vårdgivare kanske kan vara en lösning för just den vårdcentralen. Men det löser inte primärvårdens problem i stort. Det blir inte fler distriktsläkare, utan de som börjar i Hallsberg kommer någonstans ifrån. Kanske från vårdcentralen i Kumla.

Svensk sjukvård är för sjukhusdominerad. Naturligtvis ska det finnas högspecialiserad vård och tillräckligt med vårdplatser. Men många hamnar på sjukhusens akutmottagningar och vårdavdelningar för att det är svårt att komma i kontakt med vårdcentralen, och för att samarbetet med kommunernas äldreomsorg inte är tillräckligt bra.

Regionvalet det glömda valet

Allt fler tecknar privata sjukvårdsförsäkringar, på egen hand eller via facket. Vårdgivarna som ska stå för vården har i många fall avtal med regioner och tar alltså emot patienter både från det allmänna och det privata. Här finns en uppenbar risk att plånboken istället för behovet får påverka vem som får vård.

För varje vårdcentral eller annan inrättning som privatiseras urholkas principen om vård efter behov. I sin retorik säger socialdemokraterna att de vill ha bort vinsterna i välfärden, men i Region Örebro län gör de tvärtom.

I tandvården är ojämlikheten redan ett faktum. Höga avgifter gör att alltför många avstår från behandlingar. Munhälsan är tydligt kopplad till klass och utbildning. Där ska vi verkligen inte hamna med sjukvården i övrigt. Tvärtom behöver tandvårdsförsäkringen förbättras ytterligare.

Vi i Vänsterpartiet Kumla har bestämt oss för att lyfta fram regionvalet. Glöm inte vilka som står för en jämlik vård när du lägger din röst i september!

Rolf Östman

1:a namn regionlistan Syd närke

Fyra förslag som ger dig mer i plånboken

– för ett rättvist och solidariskt Sverige

Arbetare och lägre tjänstemän drabbas värst när inflation och ”finansiell oro” driver upp priserna. Men det är inte rimligt att de sämst ställda ska tömma fickorna för att rädda ett system som redan gynnar ett fåtal. Vänsterpolitik ger mer i plånboken för vanligt folk så att fler får det de har rätt till.

Bort med karensavdraget

När pandemin drabbade oss slapp svenska folket karensavdrag vid sjukdom. Viruset var inte välkommet på jobbet.

Nu är avdraget tillbaka. Under samma tid ökade de tio rikaste familjerna i Sverige sina förmögenheter med 371 miljarder kronor – bra att ha om man skulle bli lite krasslig. Vi övriga har att välja mellan lägre lön eller att smitta våra arbetskamrater när influensan slår till. Norge, Danmark och Finland praktiserar inte karensavdrag vid sjukdom. Den svenska regeringen har begrävat frågan i en utredning som ska vara klar hösten 2023. Vänsterpartiet vill avskaffa karensavdraget nu.

Sex timmars arbetsdag är lösningen

Det har gått ett halvt sekel sedan Sverige senast sänkte arbetstiden. Sedan dess har det endast gjorts tidsbegränsade försök att sänka arbetstiden ytterligare. Men

vi vet att försöken ledde till friskare liv och bättre verksamhet. Vänsterpartiet vill göra verklighet av kraven på en sex timmars arbetsdag med bibehållen lön. Under tre års tid ska staten betala för den på ett arbetsställe i varje kommun och region. Det kan ske inom barnomsorg eller äldreomsorg, men även på större arbetsplatser som sjukhus. Samtidigt bör staten utreda en arbetstidsförkortning för hela arbetsmarknaden.

Pension att leva på

Välavlönad, heltidsarbetande och frisk. Så lyder koden för att få en pension att leva på. För en miljon pensionärer, varav åtta av tio är kvinnor, krävs däremot garantitillägg för att få ekonomin att gå runt. Så ser Nordens mest ojämlika pensionsystem ut. Regeringens uppgörelse med Vänsterpartiet jämnar ut skillnaderna. I snitt får en miljon pensionärer 750 kronor mer i månaden, den fattigaste hälften 1000 kronor. I höger-

partiernas motförslag smetas extraslantar ut över alla pensionärer – även till högavlönade – medan många arbetare får ut under 50 procent av sin slutlön i pension. Vänsterpartiet vill höja pensionerna, inte pensionsåldern. En värdig ålderdom ska inte vara beroende av ett långt och friskt liv.

Trygg arbetsmarknad

Med hjälp av fri arbetsinvandring dumpar företagen lönerna, och med hjälp av Centerpartiet urholkar regeringen tryggheten på arbetsmarknaden. Vänsterpartiet kräver att all arbetskraft som arbetar i Sverige ska ha en lön man kan leva på, och en lag som skyddar mot godtyckliga uppsägningar. För detta krävs bland annat att olika myndigheter samverkar mot kriminella arbetsköpare, och fler – inte färre – trygga jobb. Det innebär nej till osäkra visstidsanställningar och hyvling, arbetsgivarnas försök att sänka antalet arbetstimmar utan att du får en krona i ersättning. ■

Tre vänstersegrar

Vi stoppade marknadshyrorna

Trots att många hyresgäster redan hade svårt att klara ekonomin under coronapandemin 2021, ville regeringen och deras samarbetspartier ge bostadsföretagen rätt att höja hyrorna utan förhandling. Det skulle innebära chockhöjda hyror. Vänsterpartiet var från början tydliga med att vårt stöd till regeringen hängde på att marknadshyror inte infördes. Vi stod vid vårt ord – och regeringen tvingades backa.

Vi förbättrade sjukförsäkringen

I förhandlingarna om höstbudgeten 2021 fick Vänsterpartiet igenom de största förbättringarna i sjukförsäkringen på ett årtionde. Garantinivån i sjukersättning höjdes med tusen kronor och den extra skatt som den med sjukersättning betalats togs bort. Det blev enklare att få sjukpenning, även för den som inte orkar jobba fram till pensionsåldern. I vårt Sverige ska ingen lämnas efter.

Vi höjde pensionerna

I samband med statsministeromröstningen hösten 2021 ställde Vänsterpartiet ett krav på mer pengar i plånboken för de sämst ställda pensionärerna. Resultatet blev garantitillägget, ett reformförslag som i slutänden ledde till att riksdagen beslutade om den största höjningen av pensionerna i modern tid. Så visar vi respekt för dem som slitit ett helt liv.

Nej till delade turer

I 67% av Sveriges kommuner finns "delade turer", d.v.s. arbetspassen delas upp under dagen. I en tredjedel av kommunerna så ökar dessutom de delade turerna. Majoriteten är kvinnor i arbetaryrken. Vänsterpartiet driver

på för att man har en sammanhållen arbetstid. Ingen ska tvingas till uppdelade arbetsdagar med långa obetalda avbrott.

Vi ska avskaffa marknads-skolan

Idén om ett jämlikt utbildnings-system är en del av kampen för demokratin. En kamp som gör kunskap och bildning till en rättighet. Marknadsexperimentet med våra skolor har lett utvecklingen åt fel håll. Det som påstods hjälpa landsbygden och skulle bestå av eldsjälar och kooperativt ägda skolor blev istället en mångmiljardafär för stora företagskoncerner och riskkapitalbolag.

Vi fick ökad segregation och mindre likvärdighet istället för större mångfald. Elever började kallas "kunder" och en rad politiker som själva drev igenom friskolereformen har sedan 90-talet själva börjat arbeta för friskole lobbyn eller startat egna skolkoncerner.

Efter tre decennier av världens mest extrema skolprivatiseringar, då till och med Chile avskaffat sin motsvarighet till marknadsskolan, införd av diktatorn Pinochet, är Sverige världens enda land som tillåter offentligt finansierade skolföretag att göra obegränsade vinster. Det är dags att vi sätter stopp för vansinnet. Det är nog med glädjebetyg, det är nog med banker från Luxemburg som äger svenska skolor, det är nog med en marknadslogik som segregerar barn utifrån klass.

Medan en rad moderater och socialdemokrater själva tillhör friskola lobbyn så har vi forskare, lärare, rektorer och inte minst en stor majoritet av befolkningen bakom oss i att marknadsexperimentet inte hör hemma i skolan och måste avskaffas snarast. Nu ser vi till att det blir verklighet!

Daniel Riazat,
skolpolitisk talesperson och
riksdagsledamot

Världsklass men ändå kris

– mer resurser till förlossningsvården

Det är en stor sorg och frustration att vi inte kan och får använda vår fulla kompetens.

Förlossningsvården i Sverige är i världsklass. Samtidigt är den i en djup kris. Det kan verka som en motsättning. Enligt barnmorskan Lina Broberg är det inte alls konstigt. Hon är orolig för att man närmar sig gränsen där även kvaliteten kommer sjunka.

● Lina möter upp oss utanför förlossningen på Universitetssjukhuset i Linköping där hon arbetat sedan hon blev klar med sin barnmorskeutbildning för 16 år sedan. Under de åren har hon varit med och bistått hundratals kvinnor genom deras förlossningar. Med det tidsperspektivet ser hon skillnaderna.

– Vi är marginellt fler barnmorskor idag än när jag var ny. Men antalet födande kvinnor har ökat konstant. Samtidigt ser vi att antalet komplicerade graviditeter blir fler och förlossningsvården mer avancerad, säger Lina.

Skadorna skulle minska

Detta har resulterat i en arbetssituation där Lina beskriver att hon och hennes kollegor har svårt att hinna med det som de ser att man behöver göra. Tiden finns inte för att ge alla kvinnor den vård som de skulle kunna få, och har rätt till. Att kvaliteten ändå är bra handlar enbart om att barnmorskorna vänder ut och in på sig själva för att hantera situationen.

– Det är en stor sorg och frustration att vi inte kan och får använda vår fulla kompetens. Att vi inte kan vara, såväl fysiskt, som mentalt närvarande hos den födande. Vi vet ju att förlossningarna skulle gå enklare och att skadorna skulle minska om vi fick möjlighet att verkligen arbeta tillsammans med kvinnorna, fortsätter Lina.

Ökad användning av läkemedel

Vid förlossningen i Linköping föds varje år mer än 2 500 barn och vården håller en i många delar hög kvalitet. Men när det gäller till exempel svåra bristningar hos mammor så ligger man högt i statistiken och användningen av väckstimulerande läkemedel har ökat radikalt de senaste åren. Något som Lina ser som problematiskt.

– Jag tycker att vi har en utveckling inom förlossningsvården där vi går mot allt större inslag av medikalisering som inte behövs. Om vi barnmorskor istället

fick tid och utrymme att verkligen använda vår fulla kompetens så skulle resultaten bli bättre, säger Lina.

Locka tillbaka barnmorskor

Förlossningsvården skulle behöva utvecklas med nya vårdformer som skulle stärka de gravida kvinnornas möjligheter till inflytande över sin vård. Ett sådant exempel är barnmorskeledda förlossningsavdelningar där man kan arbeta närmare kvinnorna och där forskningen visar på bättre vårdkvalitet än i den traditionella förlossningsvården. Det skulle också vara ett sätt att locka tillbaka barnmorskor in i förlossningsvården igen menar Lina.

– Men vi måste också få politikerna att agera istället för att bara prata. Vi är trötta på att slita ut oss och ändå känna att vi inte räcker till. Vi barnmorskor, men framförallt alla kvinnor i Sverige, förtjänar bättre, avslutar Lina.

Text: Nathalie Söderberg
Foto: Emil Broberg

Panama Papers?!

... minns du avslöjandet om svenska företagsledare, kändisar och politikers skatteflykt? Den fortsätter än idag. Årligen göms det, enligt Skatteverket, undan 130 miljarder

kronor från beskattning i olika skatteparadis. Pengar som borde gå till din och min välfärd.

Vårt lag i valet

Vänsterpartiet ställer upp med ett lag med mycket erfarenhet i årets val till kommunfullmäktige. Erfarenheter som ska användas för att arbeta för ett Kumla för alla!

Övre halvan av Vänsterpartiets kandidater i valet till kommunfullmäktige. Längst bak Mårten Franzson (9) och Margareta Hultman Brikell (2). Från vänster i mitten: Maj-Britt Jonsson (4), Staffan Göransson (1), Anders Brikell (7), Ingela Suominen (8). Längst fram Georg Bivall Höiseth (3). Saknas på bilden Rolf Östman (5) och Elisabeth Berglund (6).

Staffan Göransson

Överst på valsekeln för Vänsterpartiet i Kumla står Staffan Göransson. Staffan har tidigare suttit i både kommunfullmäktige och kommunstyrelsen för Vänsterpartiet. Men i förra valet stod han på socialdemokraternas valsekel! *Hur kom det sig?* undrar Vänstern i Kumla

- Jag genomgick en djup personlig kris, min man Simon tog sitt liv. Det gjorde att jag omprövade allt i mitt liv, berättar Staffan.

Men varför valde du då att återvända till Vänsterpartiet?

- Att socialdemokraterna styr Kumla tillsammans med moderaterna kan jag inte förstå eller acceptera, säger Staffan.

- Den interna partidemokratin i (s) lämnar också en del övrigt att önska. I Vänsterpartiet från man däremot tänka och tycka fritt!

Maj-Britt Jonsson

Maj-Britt Jonsson har ägnat sitt yrkesliv åt förskola och skola och tycker de områdena är viktiga även i politiken.

- Varje unge måste få rätt stöd och möjligheter att lyckas i skolan, utbrister Maj-Britt engagerat.

- Det är inte barnet det är fel på när det trasslar, det är vi vuxna som misslyckas. Det måste finnas både kunskaper och tillräckligt med personal för att det ska fungera, säger Maj-Britt.

Margareta Hultman Brikell

Även Margareta Hultman Brikell har suttit i fullmäktige tidigare. Hennes huvudintresse i politiken är vård- och omsorg.

- Jag har arbetat som sjuksköterska i hela mitt yrkesliv och sett vad som fungerar bra och vad som inte fungerar. Personalen i äldreomsorgen sliter för hårt och hinner inte ge en så god vård som de önskar, säger Margareta. Det är inte konstigt att det är svårt att hitta tillräckligt med personal. Vi vill satsa på sex-timmars arbetsdag i äldreomsorgen säger Margareta Hultman Brikell. För en god vård krävs engagerad och kunnig personal som orkar och vill stanna på sin arbetsplats. 6-timmars arbetsdag är ett sätt att konkurrera om den bästa personalen, bra fortbildning och vettiga arbetscheman. Det är så vi skapar en god vård.

Georg Bivall Höiseth

Georg Bivall Höiseth är "nybörjaren" i gänget. Trots det så har Georg klivit fram som den ledande företrädaren för Vänsterpartiet den här mandatperioden. Bland annat är han "pappa" till Vänsterpartiets budgetalternativ de senaste åren. Men eftersom Georg också är småbarnspappa tar han ett litet kliv nedåt på listan.

- För mig är hållbarhetsfrågorna det viktigaste. Vi måste tänka globalt och handla lokalt, menar han. Kommunen har stor möjlighet att påverka utvecklingen genom att köpa och bygga klimatsmart, menar Georg.

- Vi borde ta fram en koldioxidbudget som visar vad som krävs av kommunen, företagen och oss som bor här för att klimatmålen ska nås, säger Georg Bivall Höiseth.

KRÖNIKA

Kan Sandviken kan Kumla!

- På sidan 9 i den här tidningen kan du läsa om Vänsterpartiets förslag om Allaktivitetshus i Kumla.

Ett realistiskt förslag kanske du tänker, men inte jag. Kanske beror det på att i staden där jag växte upp, Sandviken, finns det ett. Och Sandviken är bara lite större än Kumla, så det behövs ingen kommun i Örebro storlek för att det ska vara möjligt.

I Sandviken samarbetar föreningar med kommun och företag i en skön blandning. Fokus för alla är att barn- och ungdomar ska må bra och ha något vettigt att göra.

Det kallar jag en rejäl satsning för att öka tryggheten. När barn- och unga får framtidstro och stöd för att lyckas i skolan så stoppas rekryteringen till kriminalitet.

Kan Sandviken kan Kumla!

Georg Bivall Höiseth

Valfrågor

När Vänsterpartiet i Kumlas medlemmar diskuterade valfrågor var det inte bara kommunalpolitiska frågor som togs upp.

- **Kollektivtrafik, satsning på primärvård och psykiatri kommer också att tas upp i valrörelsen.**

”

Det är inte någon naturlag att välfärden ska bli sämre hela tiden, det beror helt på politiska beslut. Vi måste ta tillbaka kontrollen över skola, vård, omsorg och infrastruktur.

Ett starkare samhälle ger tryggare människor

De senaste trettio åren har det svenska samhället blivit svagare. Det märks på akutmottagningarna där köerna ringlar långa, det märks på skolornas sjunkande resultat och det märks när nyheterna rapporterar om en ny skjutning. Vänsterpartiets partiledare Nooshi Dadgostar tänker bygga det starkt igen.

● – När jag växte upp fanns det ett samhälle att falla tillbaka på. Mina föräldrar kom hit som flyktingar och fick jobb inom vården. Vi hade ont om pengar, men vi behövde aldrig känna oss otrygga. Vi kunde lita på Sverige, det tror jag inte att alla känner att de kan idag, berättar Nooshi.

Men vad är det som har hänt, vad är annorlunda nu?

– Det som har hänt är att politiken sålt ut välfärden och tryggheten till marknaden och stora koncerner. Den där grundtryggheten som den starka svenska välfärden

gav är borta. Skolorna drivs för att tjäna pengar istället för att ge utbildning. Vården har man privatiserat, sålt ut och underfinansierat, så att mindre och mindre pengar finns till läkare och undersköterskor. Skulle vi bli sjuka eller arbetslösa kan vi inte vara säkra på att ersättningen går att leva på. Behöver vi en plats på BB kan vi inte vara säkra på att det finns en ledig, behöver vi en ambulans kan vi inte vara säkra på att den kommer i tid. Vi kan inte lita på att skolan har resurser nog att ta hand om våra barn, unga vuxna kan inte flytta hemifrån för att det är sådan bostadsbrist. Det är inte någon naturlag

Pandemin visade på bristerna i välfärden. Vänsterpartiet vill bygga samhället starkt igen.

att välfärden ska bli sämre hela tiden, det beror helt på politiska beslut. Vi måste ta tillbaka kontrollen över skola, vård, omsorg och infrastruktur. Det fungerar inte att ge mindre och mindre pengar till verksamheter som dessutom ska ge en allt större andel av de pengarna till privata bolagsvinster. Det har slagit sönder välfärden och skapat otrygghet.

Vad gör en sådan otrygghet med ett samhälle?

– När människor ser politiker lova att allt ska bli bättre, samtidigt som saker hela tiden tas ifrån dem, då försvinner hoppet och tron på att politiken ska bygga ett starkare Sverige.

Jag tror att det här uppsvinget som högerextrem politik har haft beror mycket på just det. I ett starkt samhälle, där folk känner trygghet och framtidshopp, vågar man hjälpa och ta hand om andra människor. I ett svagt samhälle däremot, där människor känner att saker hela tiden tas ifrån dem, där blir man misstänksam, avundsjuk och slår vakt om sina egna privilegier. Jag tror att en stark välfärd och trygghet på arbetsmarknaden är en bra medicin mot rasism och främlingsfientlighet.

Hur tänker du att Vänsterpartiet ska återuppbygga ett starkt samhälle?

– Det senaste året har vi fått igenom en rad reformer som har handlat om att göra livet enklare och tryggare för vanligt folk. Vi stoppade marknadshyrorna så att Sveriges tre miljoner hyresgäster skulle slippa hyreshöjningar på femtio procent. Vi tvingade in en förbättrad sjukförsäkring i regeringens budget. Det betyder att den som är sjukskriven kan räkna med upp till 2000 kronor extra varje månad. Vi satte pensionerna på agendan igen när vi förhandlade fram garantitillägget. Nu kan Sveriges pensionärer se fram mot en riktig pensionshöjning, inte bara

några tiotior, för första gången på riktigt länge. Det som nu behöver göras är ganska självklart. Se till att våra skattepengar går till en trygg och bra skolgång för alla Sveriges barn, istället för vinster i utländska investeringsbolag. Investera i energiförsörjningen. Ta tillbaka kontrollen över vård och omsorg.

Men säger inte alla partier att de vill förbättra för folk?

– Jo, så är det så klart. Men tittar man på vad de andra partierna faktiskt har åstadkommit så fattar man ganska fort hur mycket det är värt. I tjugo år minst har alla partier lovat mer pengar åt de fattigaste pensionärerna, men ingenting hände innan vi tvingade fram det. Socialdemokraterna har pratat om att stoppa marknadsskolan i tio år och inget har hänt. De har lovat klimatsatsningar, de har lovat jobb, men ingenting har hänt. De flyr från sitt ansvar och väljer att överlåta makt och ansvar till marknaden. Men det är vi politiker som har makten att förändra saker, och den måste vi våga använda. Där har du skillnaden mellan Vänsterpartiet och andra partier; vi vill ta ansvar, vi vill visa vägen framåt, vi vågar investera. De andra verkar nöjda med att bara åka med dit marknaden styr.

All politik just nu utspelar sig i skuggan av klimathotet. Hur vill Vänsterpartiet ta itu med det?

– Jag vill att Sverige ska bli ett föregångsland i klimatarbetet. Det betyder att vi ska sänka våra egna utsläpp, men det betyder också att vi ska gå före och visa resten av världen hur en grön omställning går till. Vi ska satsa på att bygga ut lokaltrafiken och järnvägarna för att sänka klimatpåverkan, men också på att

byta ut alla fossildrivna fordon till eldrivna. Vi vill helt stoppa försäljningen av fossildrivna bilar redan 2025. Industrin måste också elektrifieras så att Sverige kan producera allt fossilfritt stål och betong som

kommer behövas när resten av världen ska ställa om och bygga klimatsmart. För att det här ska bli verklighet har vi föreslagit ett rekordstort omställningspaket på 700 miljarder kronor som ska gå direkt till investeringar i klimatomställningen. Det fungerar inte med små försiktiga förändringar och tro att det ska kunna göra skillnad för klimatet. Det måste till riktiga investeringar nu om vi ska kunna leva kvar här på planeten, och det är politiken som måste stå för dem.

Du tror starkt på politikens möjlighet att förändra?

– Ja det gör jag verkligen, jag har upplevt det själv. I trettio år nu så har både Socialdemokraterna och högerpartierna fattat beslut som har förändrat Sverige till det sämre. De har reat ut vår välfärd till riskkapitalister, låtit vården och skolan förfalla, tillåtit bostadsbrist och segregation. Det värsta är att det verkar som att många människor har tappat tron på att saker kan vända till det bättre, kanske till och med tappat framtidstron lite grann. Men precis som man kan fatta politiska beslut som gör samhället sämre så kan rätt politik göra Sverige bättre igen. Jag är helt övertygad om att vi kan återuppbygga ett starkt samhälle, bara vi politiker vågar göra investeringarna och reformerna som krävs. På artonhundratalet fanns det inget Folkhemssverige, vi fick bygga ett. Vi kan göra det igen, och det ska vi också.

Text: Martin Thåström

TRE POLITISKA FÖRSLAG

1. Ta tillbaka kontrollen över vård, skola, omsorg och infrastruktur
2. Bygg ut kollektivtrafiken över hela landet
3. Klimatinvesteringar på 700 miljarder ger 80 000 nya jobb över hela landet

Fem saker Vänsterpartiet vill göra

1

Investeringspaket för klimatet. Vi måste bekämpa klimatförändringarna tillsammans. Vi vill se ett statligt investeringspaket för klimatet på 700 miljarder. Det skulle göra skillnad på riktigt – samtidigt som det skapar jobb och gör människors vardagsliv bättre när järnvägar byggs ut och bostäder renoveras.

2

Avskaffa karensavdraget. Karensavdraget slår hårt mot vanliga människors ekonomi. Det innebär också att många går till jobbet sjuka och smittar andra. Pandemin visar tydligt varför karensavdraget måste tas bort.

3

Höj pensionerna. Sveriges pensionärer har stått tillbaka länge nog. Vi höjer inkomstpensionerna för alla genom att använda de resurser som redan finns i pensionssystemet. Det ska kännas tryggt att bli äldre i Sverige.

4

Ta tillbaka kontrollen över välfärden. Marknadsexperimentens tid är över. Varje krona som går till skolan ska stanna i klassrummet, inte plockas ut som vinst av ägarna. Vård ska ges efter behov och ingen ska kunna smita före i kön.

5

Bygg hela Sverige starkare. I dag är stora delar av Sverige bortglömt av politiken: landsbygden, storstädernas förorter, bruksorter. Vi föreslår investeringar som ger jobb och framtidshopp. Du ska ha tillgång till en fungerande välfärd oavsett var du bor.

KRÖNIKA

Rädda sjukvården!

Sverige erbjuder på många sätt en sjukvård i absolut världsklass. Men de senaste årens pandemi har tydligt visat på vilka enorma brister det finns. Ingen har väl missat rubrikerna om kris i sjukvården, brist på vårdplatser och om hur sjukvårdspersonal larmar om en katastrofal arbetsmiljö.

Det är ingen slump att det ser ut så här. Det är resultatet av medvetna politiska beslut. Under trettio år har politiker privatiserat och skurit ner vår sjukvård. Personalen har de behandlat som maskiner.

Alla vi som har behov av sjukvård har fått längre väntetider, nätläkare som inte kan hjälpa oss och ökade klyftor i hälsa.

Det är inte så vi ska ha det! Det är dags att ta tillbaka kontrollen över den svenska sjukvården. Ska vi få en sjukvård som fungerar så krävs det politiskt ansvarstagande och att någon säger ifrån.

Det är dags att avskaffa marknadsexperimenten och se till att vården får de resurser som den behöver. Nu är det dags att rädda vården från nedskärningar och marknadsexperiment!

Karin Rågsjö,

Vårdpolitisk talesperson och riksdagsledamot Vänsterpartiet

JÄMLIK VÅRD FÖR ALLA!

1. Sverige behöver fler vårdplatser
2. Sjuksköterskor ska ha en bra arbetsmiljö
3. Stoppa marknadsvården – vården är till för människorna

Oro på Kumla vårdcentral inför privatiseringen i Hallsberg

Socialdemokraterna i länet har inlett en process för att privatisera vårdcentralen i Hallsberg. Det oroar personal i Kumla. Man menar att det inte blir fler läkare för att en vårdcentral privatiseras. Risker är att de hämtas från Kumla!

● **Läkare, sjuksköterskor** och annan personal på vårdcentralerna har en tung arbetssituation med allt för lite personal jämfört med antalet patienter som de ska ta hand om. Det leder till en nedåtgående spiral personal inte orkar längre utan lämnar sitt arbete. De som blir kvar får en än sämre arbetsmiljö.

Den utvecklingen måste vändas. Det är inte brist på läkare i Sverige. Vi har fler läkare, och även sjuksköterskor, än EU-genomsnittet. Men på vårdcentralerna är de färre än EU-snittet.

Många års prat om att satsa på "vård på rätt nivå" har inga stora förändringar skett. Vänsterpartiet kommer att "vända på alla stenar" för att driva på för en förändring i regionens sjukvård så att satsning på vårdcentralerna och den nära vården blir verklighet.

Om vårdcentralerna får förutsättningar att göra det den ska och snabbt kan erbjuda telefon- och besökstider så undviks också besök på sjukhusens akutmottagningar och inläggningar på sjukhus. Det är bättre för patienterna och för hela sjukvården.

På möten med personalen i Kumla har de signalerat att de vill ha större inflytande över sitt arbete. Det instämmer Vänsterpartiet i. Inflytande och delaktighet är viktigt för trivselen på en arbetsplats. Regionen och sjukvården präglas fortfarande av byråkratiska rester. Med ett större inflytande från de som jobbar direkt i vården så får vi bättre lösningar och högre trivsel bland personalen. Det ökar förutsättningarna för att de ska bli kvar.

Kumla vårdcentral har problem med att det är svårt att komma fram på telefon till dem. Mattias Nordell, vårdcentralchefen, berättar att man jobbar hårt för att göra det bättre. Han räknar med det ska bli bättre när ny personal har kommit in i arbetet.

Privata vårdföretag har de senaste åren satsat hårt på nätdoktorer. Eftersom kostnaderna hamnar hos regionerna tar det resurser från regionens vårdcentraler. Vänsterpartiet menar att regionerna måste bli bättre på att utnyttja den nya teknikens möjligheter, för göra det lättare att få kontakt för dem som är vana vid att utträtta mycket på internet.

När Vänsterpartiet besökte Kumla vårdcentral för några veckor sedan samtalade vi om läget på vårdcentralen. I Kumla finns det ganska gott om läkare i alla fall jämfört med andra vårdcentraler. Men planerna på privatisering av vårdcentralen i Hallsberg oroar. Om Capio, som är tänkt att överta den, lyckas få fler läkare dit så måste de komma någonstans

5 VÄNSTERKRAV

1. Vård efter behov - inte efter plånbok
2. Fler läkare till vårdcentralerna
3. Öka delaktighet och inflytande för personalen
4. Utnyttja ny teknik
5. Stoppa privatiseringarna

ifrån. Risker finns att de hämtas t.ex från Kumla.

För varje vårdcentral som överläts till privata företag så ökar riskerna för att vård inte enbart ska ges efter behov, utan också beroende på om det finns en privat sjukvårdsförsäkring eller inte. Vinstintresset riskerar också snedvrider den vård som utförs.

Andreas Svahn skyller planerna på privatisering av Hallsbergs vårdcentral på sina koalitions partners Centerpartiet och Kristdemokraterna. Om socialdemokraterna vill genomföra sin politik och säga nej till vinstintressen i välfärden föreslår vi att de väljer andra samarbetspartners efter valet!

Över 1 miljon

Så många pensionärer får upp till 1000 kr mer i månaden med "Nooshitillägget", Vänsterpartiets höjning av garantipensionen.

Tänderna är en del av kroppen!

När du behöver sjukvård så finns ett högkostnadsskydd som gör att alla har råd med den vård behövs. Så är det inte för dina tänder. Alltför många har inte råd att gå till tandvården så ofta som det skulle behövas.

Att gå till tandläkaren är dyrt. I vårt län kostar en undersökning nästan 1000 kr. Ska du sedan laga ett hål och vill ha bedömning blir det snabbt en tusenlapp eller två till. Först när totalsumman blir högre än 3000 kr träder högkostnadsskyddet in. Men då måste du ändå betala hälften av kostnaderna själv.

Allt för många i Sverige med låga inkomster drar sig därför att gå till tandvården, och avstår från nödvändiga behandlingar. Alltför många i Sverige avstår från att le för att dölja hål i tandraden.

Munhälsan är också viktig för människors allmänna hälsotillstånd.

Forskning har visat att det finns starka samband mellan dålig tandhälsa och hjärt-och kärlsjukdomar. Samma gäller kopplingen mellan dålig munhälsa och lunginflammation. Det finns även flera andra resultat som visar på kopplingen mellan sjukdom och tandhälsa, varav ett är enkelt: dålig munhälsa förkortar livet.

När Vänsterpartiet besökte Folk-tandvården i Kumla resonerade vi bland annat om hur det ser ut i Kumla. Kliniken har 11 000 patienter. I Kumla finns också privata tandläkare, men hur många som inte går till tandläkaren alls finns det ingen uppgift om.

Verksamhetschefen Helin Ardil och koordinatören Janet Forslund berättar att trivseln är god på kliniken, men arbetsbelastningen är hög. Kumla växer och det behövs mer personal. I dagsläget saknas två tandläkare i Kumla.

Precis som i många andra välfärdsyrken behöver lönerna höjas för att locka fler till tandvården, menar Helin och Janet.

Folktandvården har ansvaret för Kumlabornas tandhälsa och arbetar till skillnad från de privata klinikerna med förebyggande arbete t.ex tillsammans med kommunen.

Vänsterpartiet har de senaste åren drivit på för att förbättra tandvårdsförsäkringen. Bland annat har gränsen för fri tandvård höjts från 19 år till 23 år och tandvårdsbidraget har höjts till 600 kr för de som är under 29 år.

Men Vänsterpartiet är inte nöjt med det. På sikt vill vi att tandvården ska ingå i den vanliga sjukvården.

Tänderna är också en del av kroppen!

KRÖNIKA

Mårten Franzson

Nu är det dags för allaktivitetshus!

Det är valår och majoriteten i kommunen gör den ena satsningen efter det andra som de tror är populära bland väljarna. Bland annat vill de öka tryggheten genom att satsa ännu mer på väktare. Vänsterpartiet vill gå en annan väg och kräver ett allaktivitetshus i Kumla.

Vad är det som skapar trygghet i en kommun? Ska man tro den politiska majoriteten i kommunen så handlar det bara om väktare, belysning och kameror. För Vänsterpartiet är förebyggande insatser viktigare. Det är bättre att se till att kriminalitet inte uppstår, menar vänstern.

Ett förslag som har en lång historia är ett allaktivitetshus i Kumla. Redan för 40 år sedan väcktes förslaget för första gången.

En som var med redan på den tiden är Mårten Franzson.

- Vi ville ha ett hus med aktiviteter för dem som inte är föreningsaktiva säger Mårten.

- Det kravet är lika aktuellt idag, och vi fortsätter att arbeta för att genomföra det., säger Mårten Franzson.

Ett exempel på allaktivitetshus i länet är Tegelbruket i Örebro. Där finns en uppsjö av aktiviteter för ungdomar inom idrott, kultur och lärande. Huset drivs av några organisationer i samarbete med kommunen.

- Det vore en dröm att kunna få till något sådan, naturligtvis i mindre skala, säger Mårten.

De styrande i kommunen har hittills inte visat något intresse. De har tvärtom skalat ner fritidsgårdsverksamheten som idag finns på Kumlabö och inte helt lämpliga lokaler i gamla Kyrkskolan.

- Det var tidigare tal om att det skulle ordnas en central fritidsgård när gårdarna på Skogstorp och Vialund stängdes för kvällsaktiviteter, berättar Mårten.

- Det verkar som om man gör sitt bästa för att glömma.

- Nu när det verkar finnas hur mycket pengar som helst i kommunen är det dags för ett allaktivitetshus!

KRÖNIKA

Vänsterpartiet det självklara valet!

Riksdagen beslutade precis innan sommaren att höja pensionsåldern. Anledningen är att vi lever längre och därför sägs behöva jobba längre för att få pensionen att gå ihop. Men var finns verklighetsförankringen? Har beslutsfattare helt tappat förankringen med hur människors arbetssituation ser ut?

För många människor går medellivslängden upp men för kvinnor inom arbetyrken sjunker den. Många blir sjuka av arbetslivet. Hur ska människor som sliter sönder sina kroppar inom vården eller byggbranschen orka arbeta längre?

Samtidigt som pensionsåldern höjdes beslutade min arbetsgivare, ett privat bolag i kollektivtrafiken, att återigen skruva lite hårdare för att få ut lite mer effektivitet i våra tjänster. Vi är en kostnadspost och inte människor i arbetsgivarens ögon. Vi känner en ökad press och rädsla att inte orka mer. Har ont i magen för vi vet att vi måste betala våra hyror och lån och har familjer att försörja.

Vänsterpartiet sa nej till höjd pensionsålder. Man ville i stället höja pensionerna. Det är en ljuspunkt men samtidigt sorgligt att det bara finns ett enda parti som är beredda att göra saker för att förbättra situationen för löntagare och försvara anställningstryggheten.

Men Vänsterpartiet visade något viktigt, det gick att stoppa marknadshyrorna när vi gjorde det tillsammans. Det visar att vänstern behöver bli fler och få ett större inflytande.

Lina El Yafi,
spårvagnsförare och
aktiv i Seko

SVEPET

För mer trygghet och rättvisa på jobbet

Vänsterpartiet ökar alla arbetares trygghet

Ett av de största problemen på arbetsmarknaden är utbredningen av otrygga anställningar. Det är svårare att ställa krav på goda arbetsvillkor om man när som helst kan bli uppsagd. Vänsterpartiet vill gå i riktning mot ett tryggare arbetsliv.

1. FÖRBJUD OMOTIVERADE VISSTIDSANSTÄLLNINGAR

Allmän visstidsanställning = otrygga tidsbegränsade kontrakt som arbetsgivaren inte behöver motivera. De värsta formerna utgörs av väldigt kortvariga anställningar; till exempel "sms-anställningar" där den anställde måste sova med mobilen vid kudden för att snabbt kunna tacka ja till jobberbjudanden. Som visstidsanställd kan man aldrig vara säker på att man har ett jobb efter att kontraktstiden löpt ut. Det blir svårt att planera sin fritid, och att få ta lån på banken. Vänsterpartiet vill avskaffa omotiverade visstidsanställningar: det måste finnas tydliga (objektiva) skäl för tidsbegränsade kontrakt (till exempel vikariat).

2. BEGRÄNSA BEMANNINGSFÖRETAGEN

Bemanningsanställda utnyttjas i många branscher för att lösa permanenta arbetskraftsbehov: på så vis slipper arbetsgivarna anställa egen personal. Den inhyrde vågar sällan säga ifrån om orättvisor, har sämre möjlighet till inflytande och kompetensutveckling och upplever ofta att de behöver jobba dubbelt så snabbt som ordinarie personal. Vänsterpartiet vill reglera bemanningsbranschen. Vi vill bland annat ändra lagen om uthyrning av arbetstagare så att det blir förbjudet att hyra ut och hyra in arbetskraft för permanenta arbetskraftsbehov.

3. STÄRK RÄTTEN TILL HELTID

Ofrivilliga deltidsanställningar är ett utbrett problem på arbetsmarknaden. Allra värst är situationen för kvinnor i arbetyrken. I butiksnäringen jobbar hela 67 % av alla anställda deltid – många mot sin vilja. Ett vanligt sätt att tvinga fram ofrivilliga deltid är så kallad hyvling, där arbetsgivarna kapar timmar i anställningskontraktet utan hänsyn till uppsägningsregler. Vänsterpartiet vill se lagstiftning som stärker rätten till heltid och som även motverkar arbetsgivarnas möjlighet att hyvla anställningar utan respekt för anställningsskyddet.

4. BORT MED DELADE TURER OCH FÅ BETALT HELA DAGEN

150 000 anställda i Sverige, majoriteten kvinnor i lågavlönade arbetyrken, tvingas till delade turer. Ett system som innebär långa arbetsdagar med en flera timmar lång obetald rast mitt på dagen som omöjliggör ett privatliv, fritid och tid för återhämtning. Påtvingade delade turer måste bort, istället kan arbetsgivaren införa frivilliga delade turer där den som har en delad tur får betalt under avbrottet mellan turerna, den så kallade uppehållstiden. Ersättningen ska av den anställda kunna tas ut som lön eller tid.

5. FÖR ARBETSTIDSFÖRKORTNING MED BIBEHÅLLEN LÖN

Det är hög tid att lagstifta om kortare normalarbetstid – med bibehållen lön. Teknikens utveckling, och den sammanhängande produktivitetshöjningen, gör det fullt möjligt – samhället och arbetsgivarna har råd. Med arbetstidsförkortning kan vi lägga grunden för ett arbetsliv där fler orkar jobba till pension och samtidigt skapa bättre förutsättningar för jämställdhet. ■

Facket vill investera i framtiden

LO står också bakom krav på offensiva investeringar för att ställa om klimatet och bekämpa arbetslösheten. Åsa-Pia Järliden Bergström, tidigare chefsekonom på LO, och övriga LO-ekonomerna sammanfattade budskapet i november

2021 på Dagens Arena: "Arbetslösheten måste pressas ner, välfärden stärkas och klimatomställningen påskyndas – att lägga pengar på hög är inte vägen framåt". (Åsa-Pia Järliden Bergström är numera Vänsterpartiets chefsekonom).

KLIMATPAKET FÖR JOBB OCH RÄTTVIS OMSTÄLLNING

Stor jobsatsning ställer om Sverige

700 miljarder. Så mycket vill Vänsterpartiet frigöra för offentliga investeringar genom införandet av ett underskottsmål på en procent av statsbudgeten under en tioårsperiod. En investering för framtiden som skapar uppemot 80 000 jobb som i framtiden kommer betala sig själv.

VAD VILL VI GÖRA MED PENGARNA?

Bygg ut järnvägsnätet

170 miljarder för att möjliggöra en total renovering av hela järnvägsnätet, utbyggnad av Malmbanan, färdigställning av Ostkustbanan och samtidigt rädda flera av de nu existerande regionala lokalbanorna.

Ladd-infrastruktur och bättre vägar

De 170 miljarderna innebär även att vägunderhållet stärks och att ladd-infrastruktur för elbilar kan byggas ut i hela landet.

Fler jobb

Stora klimatinvesteringar kräver stora arbetsinsatser. Genom dessa satsningar skapar vi upp emot 80 000 nya jobb inom flera olika sektorer. Fler som kommer i arbete och ett samhällsansvar för klimatomställningen istället för prischocks-politik mot låginkomsttagare.

Ökad elproduktion

50 miljarder kronor för att bygga ut stamnätet och öka överföringskapaciteten för att undvika att hushåll och företag får bära kostnaden via höjda skatter.

Renovera och klimatanpassa allmännyttan

100 miljarder till att renovera allmännyttan: Omkring 140 000 bostäder är i behov av akut renovering och nästan lika många är i behov av renovering inom kort.

Bygg- och fastighetssektorn står för en femtedel av Sveriges territoriella utsläpp. Genom klimatanpassning kan vi energieffektivisera och samtidigt öka Sveriges boendestandard.

30 miljarder till förnyad hållbar produktion, genom ökad träbyggnation och användandet av betong med reducerad klimatpåverkan kan utsläppen minska drastiskt.

Hallå där Ali Esbati,
ekonomiskpolitisk talesperson för Vänsterpartiet

FOTOGRAF: AGNES STUBER

Vad går Vänsterpartiets klimatpaket ut på?

– Ett statligt åtagande för att faktiskt ställa om samhället på de områden där utsläppen är störst. Det handlar om investeringar på en nivå som gör det möjligt att styra över till klimativänliga alternativ, som också är överkomliga och attraktiva alternativ för vanliga medborgare. Det betyder att vi kan genomföra klimatomställningen på riktigt, och samtidigt skapa ett bättre, mer jämlikt samhälle.

Vad skulle 700 miljarder i klimatinvesteringar betyda?

– För energisektorn innebär det att vi kan bygga ut elnäten och kraftigt utöka elproduktionen. Det räcker också till en välbehövlig renovering av det allmännyttiga bostadsbeståndet, med klimatanpassad energianvändning och andra lösningar som sammantaget gör att vi inte välter över hela kostnaden på hyresgästerna.

– Det betyder vidare att vi kan rusta upp landets transportinfrastruktur på allvar, att Malmbanan blir dubbelspårig, nya Ostkustbanan kan färdigställas och att flera av regionalbanorna räddas från nedläggning. Vi kan binda samman alla delar av vårt land, vilket underlättar pendling på många platser. Det innebär också stärkt vägunderhåll och ladd-stolpar för elbilar i hela landet.

Men har vi råd med detta?

– Vi har inte råd att låta bli. Genom ett underskottsmål för staten under en tioårsperiod, har vi inte bara råd, det kommer även att skapa massvis med nya jobb och göra oss rikare som samhälle. ■

